

95 jaar Advendo 1908 - 2003

Bertus Frank

Dit jaar viert muziekvereniging Advendo haar 95-jarig jubileum. De bijna eeuweling, in 2008 hoopt het korps zijn honderdste verjaardag te vieren, heeft een veelbewogen geschiedenis achter de rug. In drie delen publiceert het Land van Lochem het wel en wee van deze vermaarde vereniging, van zijn oprichting in 1908 tot aan de dag van vandaag. Het tweede deel omvat de periode vanaf 1947 tot circa 1970.

Advendo op de radio

In 1947 werd onder auspiciën van de Nederlandse Federatie van Harmonie en Fanfaregezelschappen een reeks radioprogramma's uitgezonden, waarin verschillende federatiekorpsen een optreden verzorgden. De korpsen kregen de opdracht eerst een eenvoudig stuk ten gehore te brengen, zodat muziekverenigingen, die nog in de lagere afdelingen op concoursen presteerden, konden leren op welke wijze deze werken moesten worden uitgevoerd. Zo kreeg men een goede indruk van hoe deze stukken konden klinken wanneer ze door hoogstaande korpsen werden uitgevoerd. Op 26 oktober was het de beurt aan Advendo onder leiding van Martin Bijnevelt. Louis de Moree deed in "Het Maandblad" verslag van het optreden. "Als eerste nummer hoorden wij de sedert plm. 40 jaren populaire Overture "Dans la Broyere" van A. Govaert. Dit werk is nu juist niet geschikt voor de allerlaagste afdelingen, want er komt nog vrij veel moeilijk passagewerk in voor. Advendo Lochem had daar natuurlijk niet de minste moeite mee en de mooie klank en muzikale opvatting getuigen dat dit werk nog niets van zijn aantrekkelijkheid voor onze dilettant harmonieën verloren heeft. Het tweede nummer van het programma waren de bekende Hongaarse Dansen 5 en 6 van Joh. Brahms. Over de opvatting van Dirigent Bijnevelt behoeven we niet in twijfel te verkeren. Iemand als hij, die jaren lang in het Staats-Opera-Orkest te Boedapest is werkzaam geweest, weet natuurlijk het karakter van deze Hongaarse

Dansen op de juiste manier uit te beelden. De klank was ook zeer goed. En ten derde werd de klassieke Overture "Egmont" van Ludwig van Beethoven uitgevoerd. Men moet zich bij het luisteren van dit werk, even los maken van de originele instrumentatie voor Symphonieorkest en dan moeten wij verklaren dat de uitvoering, vooral uit stylistisch oogpunt voortreffelijk was. Het is te hopen, dat deze leerzame radio-concerten ook in de toekomst gehandhaafd zullen blijven en tot een goede traditie zullen worden".

Alle lof dus voor Advendo. Dat een concert voor de radio nog veel meer reacties opwekte mag blijken uit een kleine bloemlezing uit de vele felicitaties: de heer A. Kappert, onderkapelmeester van I.R.I. te Assen: "Stafmuzikanten van de I.R.I. vonden dat niet alleen muzikaal werd uitgevoerd, maar dat ook de manier van blazen zeer geschoold was.... Het concert was gelijk aan dat van Vakmusici...". Korpsen uit het hele land reageerden, zoals Rijswijk: "We waren verrukt over jullie goede spel"; Amsterdam: "We hebben genoten van jullie concert"; Warns (Fr.): "De laatste tijd hebben we zelden zo'n prachtkoor voor de radio gehoord". En oud-hoboïst van Advendo, G.C. van Linschoten te Zaltbommel: "Geen wanklanken, geen onzuiverheid, alles even rein en gaaf, het zal voor vele liefhebbers een openbaring zijn geweest". In datzelfde jaar 1947 werd een oorkonde uitgereikt aan de heer D. Nijenhuis voor zijn 25-jarig lidmaatschap van Advendo. Tegenwoordig woont Nijenhuis in

Veenendaal. Hij is 91 jaar en bespeelt nog steeds een instrument. Hij weet nog veel tot in detail te vertellen over het reilen en zeilen van Advendo, waarvan dankbaar gebruik kon worden gemaakt bij het schrijven van dit artikel.

De Lochemse Muziekcent

Door vrijwilligers en met steun van de gemeente Lochem werd er een verplaatsbare muziekcent gebouwd. Op zondag 22 augustus 1948 werd de Lochemse Muziekcent door de heer H. Markerink van de Bouwcommissie overgedragen aan de gemeente. Daarna volgde de feestelijke inwijding door de burgemeester. Een groot aantal Lochemse verenigingen verzorgde een muziek-, zang- en gymnastiekprogramma, zoals muziekvereniging Aeolus, het Lochems Mannenkoor, Accordeonvereniging Concordia, Gymnastiekvereniging Brinio, het Mannen- en Meisjeskoor en natuurlijk Advendo, nu onder leiding van dirigent C. van Reeuwijk uit Apeldoorn.

Afscheid van Bijnevelt

Met het 40-jarig bestaan in zicht werd een groots opgezette revue voorbereid. Echter voordien had Martin Bijnevelt ontslag moeten vragen. In het voorwoord van het programma voor de revue schreef voorzitter G. Thomasson hierover: "In het voorjaar van 1948 werd onze grote mentor ernstig ziek en zijn gezondheid was van dien aard dat hij zich genoodzaakt zag, ontslag te vragen als dirigent van "Advendo". Allen waren als verslagen en ik ben er van overtuigd, dat ook de heer Bijnevelt

Lochemse uitneembare muzikent, hier opgesteld in het Openluchttheater (foto collectie Frijlink-Spronk).

deze stap moeite heeft gekost". In de vergadering van 19 september werd, na een proeftijd van drie maanden de heer L. van Reeuwijk uit Apeldoorn tot directeur benoemd. Hem stond als opvolger van Bijnevelt geen gemakkelijke taak te wachten, maar iedereen was ervan overtuigd, dat met een beetje goede wil van weerszijden de moeilijkheden best overwonnen konden worden. In dezelfde vergadering werd Bijnevelt benoemd tot "Ere-Directeur" en werd de wens uitgesproken dat de oude meester nog vele jaren van deze titel plezier mocht beleven en nog menigmaal de repetities zou mogen bezoeken. En dan de revue. Deze kreeg de naam "'t Kwam voor elkaar" en bestond uit twee bedrijven met ieder negen taferelen. Advendo bracht deze revue op zaterdag 6, dinsdag 9 en woensdag 10 november 1948 ter gelegenheid van haar 40-jarig bestaan in de Schouwburg te Lochem. Het ballet voor deze revue werd ingestudeerd door Dansschool H. Reerink uit Lochem. Grime en kapwerk werden verzorgd door G. Oosterlaar. H. van Oortmarssen maakte het decor, naar eigen ontwerp. De regie was geheel in handen van mevrouw Postel-Gilson. Iedere avond was er na afloop dansen, met muziek van "The Modians", terwijl als speciale attractie de oude dansen begeleid werden door een Beiers Orkest. Hieruit is later de boerenkapal "De Hooiplukkers" ontstaan. In het programmaboekje werd ook

een drietal liedjes over Advendo geplaatst.

Moelijke tijden

Eind jaren veertig werden de abonnementsconcerten met de regelmaat van de klok uitgevoerd. Beschermheer was nog steeds E.B.H. Franken, ere-dirigent Martin Bijnevelt en dirigent Leen van Reeuwijk. Op het concours ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van muziekvereniging Apollo uit Goor, was Advendo ook van de partij. Met het verplichte nummer behaalden zij 53 punten en met het keuzenummer 51 punten. Dus samen goed voor 104 punten, een eerste prijs en als onderscheidings-teken een rood strikje en een tweede federatie wimpel. En toch... van een leien dakje en van harte ging het allemaal niet. Er heerste een tijd van depressie zo rondom het jaar 1949. Een depressie die nog verhoogd werd door het bericht van het overlijden van Bijnevelt op 31 augustus 1949. Hij werd 79 jaar. Dit betekende een groot verlies voor de vereniging. Op zaterdag 3 september brachten de leden van Advendo hem naar zijn laatste rustplaats. Met het spelen van het koraal "Nader mijn God tot U" nam Advendo afscheid van haar onvergetelijke dirigent. Op het volgende abonnementsconcert op 10 december 1949 werd met koraalmuziek van J. Bach geopend als herinnering aan het overlijden van de oud-dirigent. In het jaar 1950 volgde nog een

aantal concerten onder leiding van Leen van Reeuwijk en op 26 augustus een gedenkwaardige gebeurtenis, het inhalen van de nieuwe burgemeester, drs. H.A. Beusekamp.

Een nieuw geluid

In 1951 werd Leo Pappenheim benoemd tot dirigent. Hij verving Leen van Reeuwijk die in 1948 de leiding had gekregen. Pappenheim bracht weer een hoop leven in de brouwerij. Dit werd helemaal versterkt, toen Advendo in 1952 nieuwe instrumenten kreeg. Het instrumentarium werd door de burgerij van Lochem aangeboden, een prachtig geschenk dat werkelijkheid werd door de grote offervaardigheid van de Lochemse bevolking. De inwijding van de nieuwe instrumenten gebeurde met een concert op 19 januari. Onder de kop: "Andere stemming-nieuwe toewijding-nieuwe leiding", deed de Geldersch Overijsselsche Courant van de volgende maandag verslag van het aanbieden van de instrumenten: "*Advendo is van hoge op lage stemming overgegaan. De leden waren niettemin hoog gestemd, toen zij Zaterdagavond op het toneel zaten met lege handen, zonder de inmiddels al vertrouwde nieuwe instrumenten. Deze werden in September in gebruik genomen, maar lagen deze avond uitgesteld voorlangs het toneel, om door de voorzitter van de instrumenten-commissie plechtig overgedragen te worden. Toevertrouwd te worden aan toegewijde musici, die naar de dirigent opmerkte, voor dit feestconcert gerepeteerd hadden met de vlijt van vakmensen. Advendo heeft met de vernikkelde instrumenten (in plaats van koperen versleten materiaal) niet alleen een ander uiterlijk gekregen. Het is ook nieuw bezield door het gebaar van de burgerij, die f 12.000.- bijeen gebracht heeft voor de nieuwe uit rusting en door de nieuwe dirigent...*"

Voordat de overdracht van de instrumenten plaatsvond, gaf de voorzitter van de instrumenten-commissie een overzicht van hoe het gegaan was met het inzamelen van geld. Alles zou zo'n 10 á 12

PROGRAMMA F 0.25

't Kwam voor elkaar

..... is de naam van de revue, in twee bedrijven (18 tafelen), die de arbeiders-muziekvereniging Advendo u brengt op Zaterdag 6, Dinsdag 9 en Woensdag 10 November a.s., in de Schouwburg te Lochem, ter gelegenheid van haar 40-jarig bestaan.

AANVANG DES AVONDS 8 UUR

IEDERE AVOND NA AFLOOP DANSEN. MUZIEK VAN
„THE MODIANS”,
terwijl als speciale attractie de oude dansen begeleid worden door een
BEIERS ORKEST

Programmaboekje uit 1948 (collectie Advendo).

duizend gulden gaan kosten en wat in Eibergen en Goor kon, zou in Lochem toch ook mogelijk kunnen zijn. Het geld kwam snel bijeen. In het dankwoord werden personen niet genoemd maar wel de verschillende verenigingen en instellingen (onder andere toneel, voetbal, politiecorps, notaris en de boerenkapel, die f 2000.- bijeen blies). Ook door de verkoop van loten werd geld ingezameld. Eén voor één werden de instrumenten door de voorzitter van de instrumentencommissie de heer H. Markerink aan de muzikanten uitgereikt. Het eerste instrument, Land van Lochem 2003 nr. 3

een corhoorn, werd overhandigd aan voorzitter Thomasson, met de wens dat hij nog lang de eerste partij mocht blazen in orkest en bestuur. Verder werden uitgereikt: een opgerolde hoorn aan J. Morsink, althoorns aan M. Zieverink, G. Oplaat en D. Stempfert. Tenors voor J. Lenderink en H.J. Assink, baritons voor W. Lenderink en Joh. Brinkerink. Nieuwe bassen waren er voor H. Thomasson en G. Huidink, saxofoons voor A. Horstman, J. Harkink, G. Westerveld en H.J. Brinkerink; trompetten voor E. Asjes en G. Postel; bugels voor Joh. Olthof, W. Hondelink en E.

Jans; pistons voor H. Zieverink, H. de Vries en Joh. Beumer; vervolgens maar liefst 16 klarinetten, waaronder een voor Wim Beumkes als 2e dirigent en voor de benjamin van het orkest Dries Klein Egelink, elf jaar. De andere klarinetten waren voor A. Horstman, D. Nijenhuis, J. Horstman, J. Dieperink, Joh. Zieverink, A. Menger, J. Onijs, A. Wormeester, W. Holterman, W.J. Meutstege, G. Morsink, A. Greutink, W. Thomasson en M. Westerveld. Verder een hobo voor G. Nijkamp, fluiten voor D. Klein Egelink en A. van Oortmarssen en tenslotte een piccolo voor Joh. van Zuilekom.

Het hoogtepunt van de uitreiking was het moment, waarop H. Hofmeyer, "*glimmend van genoeg*" de S-bas ophief, een reusachtige blinkende sousaphoon, die de hele avond boven het orkest bleef deinen. De slaginstrumenten behoeften niet vernieuwd te worden, deze waren gereviseerd. De slagwerkers waren G. Oosterlaar, J. Salari, F. Aalbers, A. Nijkamp, P. Odding, H. Welbergen, W. Demming en J. Stokreef. Nadat het orkest een mars gespeeld had onder leiding van de heer Beumkes voegde de heer Thomasson aan de reeds geuite woorden ook nog dank toe aan de instrumentencommissie en aan de echtgenoten van de leden van het dagelijks bestuur, voor alle leed, last, narigheid en kopjes koffie die zij geofferd hadden als hun mannen in de weer waren voor Advendo. Hij bood de dames bloemen aan.

De heren Stroombeek en Lode-weges werden naar voren gehaald omdat zij de vereniging van de oprichting af meegemaakt hadden, al van af het begin in de sikkenstal bij Bleumink, 44 jaar geleden. Zij werden beide benoemd als erelid. Dirigent Pappenheim prees voordien nog de leden en dankte de 2e dirigent Wim Beumkes voor diens hulp bij de voorbereiding van het moeilijke programma voor deze avond.

In de pauze werd meegedeeld dat de fanfare te Markelo indertijd door Advendo geholpen, op haar beurt Advendo f 200.- had geschonken, zijnde de opbrengst van

Het inhalen van de nieuwe burgemeester drs. H.A. Beusekamp op 26 augustus 1950 (collectie Advendo).

een balavond. Het bedrag kwam goed van pas, want het instrumentenfonds was uitgeput. Na afloop van het concert had beschermheer Franken het laatste woord: *“Gehoord het concert is er met grote liefde geoefend en is de leiding voortreffelijk. Zonder deze twee dirigenten bereikt men op de beste instrumenten geen resultaten. Dat het geld daardoor bijeen kwam is een wonder van saamhorigheid...”*. Tenslotte speelde Advendo op verzoek van de instrumentencommissie, hoe kan het ook anders, de *“Advendomars”* van Martin Bijneveld.

Met de overgang van hoge naar lage stemming is het voor marsmuziek op straat wel wat veranderd. Het komt dan minder goed tot z'n recht. Voor zaalmuziek daaren-

tegen is het uitstekend geschikt. De hinderlijke weerkaatsing van het geluid is nu verdwenen. Hout en koper harmoniëren in deze stemming veel beter, vooral voor symphonische muziek.

Concert in Musis Sacrum te Arnhem

Op verzoek gaf Advendo op vrijdag 15 februari 1952 een concert in Arnhem. In *“Het Vrije Volk”* lezen we het volgende: *“Gisteravond gaf Leo Pappenheim met zijn muziekvereniging Advendo uit Lochem voor een helaas veel te lege zaal van Musis Sacrum een concert. Het is verbazingwekkend, dat zo'n kleine plaats als Lochem zulk een grote bezetting opbrengt als deze vereniging en er moet gezegd worden, dat er uitstekend gemusiceerd werd. Natuurlijk is*

de dirigent in de eerste plaats degen die alles maakt, maar de orkestleden moeten zelf zeker veel hebben ingezet aan activiteit om dit peil te bereiken. M.i. is het een grote verdienste als vooral in de lyrische passages de strijkers van een symphonieorkest niet gemist worden. Er waren momenten, dat men vergat dat het alleen blazers waren. De inzet b.v. van het moderato con moto uit de Balletmuziek van Faust van Ch. Gounod was heel mooi van klank. Ook waren alle inzetten overal zonder enige weifeling. Het programma was met zorg gekozen en werd geopend met King Orry Rapsodie van Haynd-Wood. De Valse Triste van Jean Sibelius klonk volkomen rustig en beheerst. Het programma bevatte voor de pauze nog twee Slavische dansen nr.4 en 1 van Dvorák. Zonder spanning te voelen werden na de pauze werken uitgevoerd van Jean Sibelius, C. Saint Saens, Leo Delibus en tot slot van de avond 1812 Ouverture Historique van P. Tsjaikowski. Het was spijtig dat deze vereniging zo weinig publiek getrokken heeft. Het had zeker meer verdiend, maar ondanks dit feit kan de avond zeker een succes genoemd worden.”

Dit verslag werd door de Geldersch Overijsselsche Courant uit *“Het Vrije Volk”* overgenomen. Advendo kon deze prachtige kritiek in zijn zak steken!

Concerten in 1952 en 1953

Op vrijdag 29 februari 1952 werd er in de Schouwburg te Lochem een Non-stop-Revue gehouden onder de titel *“Lochem Presenteert”*. Er deden verschillende verenigingen aan mee. Ook Advendo was van de partij. 22 November werd in Hengelo (O), in het Verenigingsgebouw, een concert gegeven. Het was het eerste *“Winterconcert”* van Muziekvereniging *“Armonia”*, het orkest van de Koninklijke Machiniefabriek Gebr. Stork en Co N.V. De uitvoering werd verzorgd door Advendo, onder leiding van Leo Pappenheim. Op 11 april 1953 bracht *“Armonia”* een tegenbezoek aan Lochem met een concert in de Schouwburg onder leiding van de

heer I. Landheer.

Een gezamenlijk concert van Advendo en het Lochems Mannenkoor vond op 14 maart 1953 plaats ten bate van het Nationaal Rampenfonds voor de slachtoffers van de watersnood in het zuidwesten van Nederland. De opbrengst was f 244,02. Op 29 april werden serenades aan B.J. Thomasson, M. Beltman, Hohman en Mej. Beumer gebracht ter gelegenheid van het ontvangen van lintjes met koninklijke onderscheidingen.

Door het halen van een eerste prijs met 115 punten (het hoogste aantal van het concours) kwam er een derde wimpel aan het vaandel. Dit gebeurde op het Nationaal Federatief Muziekconcours en Festival voor harmonie- en fanfarecorpsen op 10, 11 en 12 juli 1953 te Groenlo. Onder leiding van de tweede dirigent Wim Beumkes behaalde men deze prijs met lof van de jury. Uitgevoerd werden de Suite van Piet van Mever en de Danses Polovtsiennes. De juryleden Jos de Klerk, Piet van Mever en Willem Zonderland schreven in hun "Critisch Verslag" over het eerste nummer: "*De dirigent voelt dit werk uitstekend aan. Deze vertolking staat op hoog peil, Bravo*". En over het tweede nummer: "*Over het geheel voldoet deze vertolking aan hoge eisen, de dirigent brengen wij een compliment voor zijn voortreffelijke leiding*".

Oktober 1953 was voor Advendo een drukke maand: een Propagandaconcert onder auspiciën van de Rotterdamse Kunststichting werd verzorgd door Muziekvereniging "Concordia" uit Oostzaan en Advendo uit Lochem. Dit concert werd gehouden in de Rivierahal-Diergaarde Blijdorp te Rotterdam op 17 oktober; daarna op 24 oktober een Jubileumconcert ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan van Advendo in de Schouwburg. Het jubileumfeest werd gevierd op 31 oktober in Café Pasman en georganiseerd door "De Hooiplukkers".

Verschillende evenementen in 1954

Het begon op 26 en 27 maart met Land van Lochem 2003 nr. 3

medewerking aan de jubileumavonden van de B.O.G. (Bond van Oud Leerlingen der Landbouwcursussen Gelderland) afdeling Lochem e.o. in de Schouwburg en concerten op 13 april en op 2, 3 en 4 juli op het Nationaal Federatief Muziekconcours in het Openluchttheater te Lochem, ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan van Advendo. Tal van commissies werden ingesteld om het geheel goed te doen slagen. Elke commissie had een bepaald onderscheidingsteken in de vorm van een gekleurde rozet. De deelnemende verenigingen spraken Financieel is Advendo niet veel beter geworden van het concours, doch de naam "Advendo Lochem" is er ongetwijfeld wel door vooruit gegaan. Als laatste was er nog een concert op 27 november 1954 in Lochem. En ook de Hooiplukkers zaten niet stil, want zij deden mee aan een concours voor boeren- en Beierse kapellen te Buurse. De muziekvereniging Crescendo uit Buurse organiseerde ter gelegenheid van haar 25-jarig bestaan dit concours en wel op 18, 19 en 20 juni 1954. De "Hooiplukkers" moesten op zondag de 20ste optreden, met groot succes! Ze behaalden de eerste prijs met 252 punten, met lof van de jury. Dat was het hoogste aantal punten van het hele concours. De aan het evenement verbonden klederdrachtwedstrijd leverde ook nog een tweede prijs op met 38 punten.

1955, installatie van de drumband

In 1955 betreurde Advendo het overlijden van twee prominente leden, de klarinettist J. Onijs en slagwerker A. Nijkamp.

Na de oprichting van de zeer actieve boerenkapel Hooiplukkers werd op 5 mei 1955 een derde onderdeel aan de vereniging toegevoegd, namelijk de drumband. Deze werd door Burgemeester Beusekamp geïnstalleerd op het marktplein.

De Hooiplukkers organiseerden op 10, 11 en 12 juni 1955 een concours voor Boeren-, Beierse en Tirolerkapellen. De opbrengst

daarvan was bestemd voor de drumband en het uniformfonds. Het was de eerste keer dat in Lochem een dergelijk concours werd georganiseerd. Het evenement werd een groot succes. Er werden onder meer demonstraties gegeven door twee Duitse kapellen, de kapel A.T.S. Hohen Limburg-nahmer 1879 en de Brandweerkapel uit Hohen Limburg (Westfalen). Beide gezelschappen waren uitgenodigd om het concours bij te wonen. De buitenlandse gasten waren vol lof over de ontvangst en de organisatie. In een verslag van ene Karl Sander werd weergegeven hoe de dagen zijn verlopen. Ze waren om 6.30 uur van huis vertrokken en om 12.30 uur na een "schöner fahrt" bij de "Olde Markt" verwelkomt door de feestcommissie. Op zondag trok men gezamenlijk door "die schöne Blumenstad Lochem" naar een terrein vlakbij het Openluchttheater (men sprak toen over het concours- en kermisterrein Tusseler). Om 21.30 uur vertrok het Duitse gezelschap met hun "Omnibus" naar huis, na hartelijk afscheid te hebben genomen van de bevolking van Lochem. Kort na het bezoek van de Duitse kapellen brachten de Lochemse muzikanten van Advendo een bezoek aan het dorpje Holthausen. Zij werden ondergebracht bij familieleden van de brandweer. Er werd namelijk in het dorp feest gevierd, want de Holthauzer brandweer vierde haar gouden jubileum. De Hooiplukkers namen het muzikale gedeelte voor hun rekening. De spreker van de Hollandse kapel, die overigens in originele boerenklederdracht optrad, overhandigde de Brandmeester Figge een smaakvol wandbord van de stad Lochem als dank voor de hartelijke ontvangst.

Solistenconcours in Ugchelen

In december 1955 nam een tiental leden van Advendo deel aan het Solistenconcours in Ugchelen. Dit concours stond op hoog niveau. De Lochemse muzikanten deden het uitstekend, want ze gingen met vijf eerste en drie tweede prijzen naar huis. De drumband deed het ondertussen ook niet slecht. Een

jaar na de installatie haalde de drumband onder leiding van de heer van Brakel op een concours in Apeldoorn en Gorssel respectievelijk een tweede en een eerste prijs als beloning.

Vertrek Leo Pappenheim

In oktober 1956 gaf Leo Pappenheim op een repetitie te kennen dat hij de verdere repetities aan de heer Beumkes zou overlaten en het aangekondigde concert op 10 november niet zou leiden. Tot uitvoering van een lichter programma bleek hij niet genegen. Hij nam ontslag wegens zijn hoge leeftijd en door moeilijkheden met het Gelders Orkest waar hij lid van was. Het Novemberconcert werd dus uitgevoerd in de schouwburg onder leiding van Wim Beumkes. De heer C. Hengeveld uit Enschede werd benaderd en na een proefrepetitie op 4 november met algemene stemmen tot eerste dirigent benoemd. Tweede dirigent Beumkes kon zijn soloklarinet

weer uit de kast halen.

Nationaal Federatief Concours in Deventer

Op een snikhete zondag, 30 juni 1957, toog Advendo naar Deventer om deel te nemen aan een Nationaal Federatief Muziekconcours. Ondanks de warmte behaalde Advendo een eerste prijs met 111 punten en promotie naar de B-afdeling. Deze prestatie gaf het orkest het recht om deel te nemen aan het eerste Topconcours in de geschiedenis van de Federatie. Op dit Topconcours haalde Advendo 138 punten, voldoende voor een eerste plaats. Bovenaan in deze klasse stond "Kunst naar Kracht" uit Glanerbrug met 161 punten, een gezelschap onder leiding van Chris Hengeveld. Voorafgaand aan de uitreiking van de prijzen verzorgden deze twee orkesten een concert.

Nieuwe uniformen en het vijftigjarig jubileum

De artistieke successen volgden elkaar dus in hoog tempo op. Maar een muziekkorps is meer dan een groep op hoog niveau presterende muzikanten. Ze is ook het visitekaartje van de gemeente, die ze vertegenwoordigt. Eind jaren vijftig was het dan ook tijd voor een frisse nieuwe outfit. In februari 1958 werd de hele vereniging in een nieuw uniform gestoken. Het geld was bijeen gebracht door de Lochemse burgerij, een grote bazar en de Boerenkapel. In hetzelfde jaar vierde Advendo het 50-jarig jubileum, een feest dat uitbundig werd gevierd in de Schouwburg. Allereerst was er een receptie in de Congreszaal, waar het bestuur tussen vele bloemstukken had plaats genomen. Vele geschenken werden aangeboden, onder andere door de uniformcommissie een paar koperen bekkens. De penningmeester van het voormalige instrumentenfonds had nog iets achter de hand gehouden en daarvoor twee prachtige corhoorns aangekocht.

Boerenkapel "De Hooiplukkers". Van links naar rechts staat: Hunteler-Schekman-Hagens-Hofmeyer-Beumer-Lenderink. Geknield: Beumer-Salarie-Westerveld-Aalbers-Horstman-Nijkamp-de Vries (collectie Advendo).

Maar het mooiste geschenk, of beter gezegd het meest praktische cadeau, werd aangeboden door de dames van de leden, rustende leden en leden van de drumband: lessenaars voor alle muzikanten en een extra mooie voor de dirigent. Daarna volgden vele toespraken door afgevaardigden van verschillende verenigingen en instellingen. De wethouder van Lochem, de heer Slettenhaar, nam door verhindering van burgemeester Beusekamp diens taak waar. Hij noemde muziek “*één van de schoonste uitingen van het leven. De muziek is als een goede fee; als we verheugd zijn wordt die vreugde door de muziek verhoogd. In tijden van droefheid brengt de muziek ons tot rust. Zij kan ons los maken van dat gene wat ons bedreigt. Gelukkig de mens die zelf kan musiceren. Wij zijn blij dat in Lochem een vereniging is, die het de mensen mogelijk maakt uit de dagelijkse tredmolen van het bestaan te treden. In de eerste plaats voor de leden zelf, maar ook voor de luisteraars en in feite voor heel Lochem, omdat Advendo talloze festiviteiten en gebeurtenissen op-luistert met muziek*”. Namens het Hoofdbestuur van de Koninklijke Nederlandse Federatie van Harmonie- en Fanfaregezelschappen bood de heer Van Riel als president van de K.N.F. de voorzitter Thomasson een gouden medaille aan. Na het einde van deze plechtigheden, werd ‘s avonds een jubileumconcert gegeven met bal na in de congreszaal.

De jaren 1959 - 1962

Een in 1959 gehouden concours in Malden verliep voor Advendo niet erg geslaagd, maar later in Neede ging het weer beter, met een eerste prijs in de Vaandelafdeling. De drumband ging in Haarlo met een eerste prijs naar huis. Verder was Advendo van de partij op een bazar, het School- en Volksfeest in Goor, Koninginnedag, Bevrijdingsdag en verzorgde ze verschillende serenades. Op 23 augustus 1959 vond een radio-opname plaats in de Vara Studio, waar de London Suite, de Piet Hein Rapsodie en B.B. & C.F. Land van Lochem 2003 nr. 3

De drumband voor de Bondsspaarbank (colletie Advendo).

Concertmars werden vertolkt. De uitzending was in november. Chris Hengeveld verliet na drie dienstjaren de vereniging. Door het vele repetitieverzuim was langer handhaven van deze dirigent niet veroorloofd. Voor hem in de plaats kwam Ton Kotter uit ‘s Hertogenbosch. Hij deed op 31 maart 1960 zijn intrede als dirigent van Advendo, nadat in februari een behoorlijk concert was gegeven onder leiding van Wim Beumkes. Op het festival te Harfsen, 16 september 1960, werden de nummers La Cote d’Azur en Nachtklange von Osian uitgevoerd. Hier oogste het orkest met de nieuwe dirigent een groot succes bij vele muzikvrienden in de buurt. Op zaterdag 5 november gaf Advendo een veelbelovend concert in de Schouwburg, onder leiding van Ton Kotter. De nummers waren onder andere de Piet Hein Rapsodie, de Eerste Slavische Dans, drie dansen uit Nell Gwijn en Ouverture Cote d’Azur. Onder de aanwezigen bevonden zich ook leden van de Spielmannzug Hohen Limburg, waarmee Advendo al jaren vriendschappelijke relaties onderhield. ‘s Middags had dit korps een muzikale rondgang door Lochem gemaakt en ‘s avonds na afloop van het concert, overhandigde de voorzitter van deze vereniging aan Advendo een bronzen plaquette als herinnering aan dit bezoek.

De zomer van 1961 bracht voor Advendo een groot succes. Op het Concours in Haaksbergen op 25 juni behaalde de vereniging

een eerste prijs met 113 punten en lof van de jury. Dat betekende dat Advendo opnieuw terug was in de B-groep van de Vaandelafdeling en in 1962 mocht deelnemen aan het Topconcours in Arnhem.

De financiële toestand van Advendo was nog altijd zorgelijk. In de behoefte aan instrumenten kon enigszins worden tegemoet gekomen door aankoop van enkele trombones, kleinkoperinstrumenten en een paar klarinetten. Door een gunstige toeloop van leerlingen werden oude instrumenten bruikbaar gemaakt. Om de financiën op peil te houden werd iedere gelegenheid aangegrepen om de kas te spekken. Vooral de Boerenkapel droeg veel bij. Een minder prettige mededeling was het overlijden van twee oud-leden, de heer Embert Beumkes in maart en Klein Egelink in juni.

Optreden in Hohen Limburg

“Holländische Musiker sorgten für Stimmung. Musik Vereinigung ‘Advendo’ Lochem mit 60 Mann zu Gast beim A.T.S.Nahmer” Dit stond met grote letters in de Westfalen Post van maart 1962. En in een andere krant: *“Advendo”-Besuch war volkerverbindend. Ton Kotter und seiner Musiker begeisterten*”.

De kranten refereerden aan het concert dat op 17 en 18 maart 1962 onder leiding van Ton Kotter in Hohen Limburg met veel succes werd gegeven. De gehele vereniging met vrouwen en verloofden was twee dagen te gast bij de Duitse muzikvrienden. Reis- en

verdere onkosten zijn ruimschoots gedekt met de opbrengst van dit concert. Grote successen waren er op een concours in Groenlo (16 september), waar het hoogste aantal punten (114) van het hele concours werd behaald. De Boerenkapel deed er niet voor onder. Zij nam met succes deel aan het Kapellenconcours te Markelo. De muzikanten kwamen met een eerste prijs en lof van de jury thuis.

Op 11 september 1962 overleed een trouw lid van Advendo, de heer Arent Horstman. Meer dan 50 jaar was hij bij de vereniging, waarbij hij ook leerlingen opleidde en vele jaren in het bestuur zat. In 1963 werd onder meer een "Winterconcert" gegeven, onder leiding van Ton Kotter. Tijdens dit concert werd door de Duitse collega's uit Hohen Limburg een mars aangeboden. Het Jubileumconcert op 9 november werd een onvergetelijke avond, met uitreiking van een gouden dasspeld aan de heren G. Thomasson, H. Hofmeyer,

W. Thomasson, H. Assink en D. Stempher, die 50 jaar of langer werkend lid waren van Advendo.

Successen in Arnhem en Ugchelen Succes had Advendo in 1964. Op 7 maart werd deel genomen aan het Topconcours te Arnhem. Met 161 punten werd van de 17 deelnemende verenigingen de zesde plaats bezet. De heren H. Hofmeyer, W. Lenderink, J. Lenderink, W. Beumkes, L. Schoemaker en J. Horstman namen deel aan het Solistenconcours in Ugchelen. Allen haalden een eerste prijs, de heer Hofmeyer zelfs met 90 punten en een extra pluim van de jury. Op het eerste Winterconcert op 31 oktober werd de voorzitter G. Thomasson een gouden erепенning aangeboden door de Gemeente Lochem. Met deze onderscheiding voelde heel Advendo zich trots. Verder werd er op 7 november een concert gegeven in Enschede op uitnodiging van de voormalige Schutterij aldaar.

Na 35 jaar vond voorzitter G. Thomasson het tijd om z'n functie neer te leggen. In de notulen van de jaarvergadering van 12 mei werd gesproken over verkiezing van een voorzitter en een secretaris. Thomasson had de heer Beumer benaderd om de taak van hem over te nemen, maar deze voelde daar niet veel voor. Andere kandidaten waren de heren Van Buitenen, Schoemaker en Nijkamp. Omdat er voor het stemmen niet voldoende leden aanwezig waren, werd de vergadering verschoven naar 26 mei, maar ook toen waren er te weinig leden aanwezig. Pas op 21 oktober, in het Volkshuis, werd de knoop doorgehakt. Van de 41 aanwezige leden kozen er 25 G. Nijkamp tot voorzitter, die deze functie voor een jaar aannam. D. Klein Egelink, die al 12,5 jaar de secretarisfunctie vervulde werd vervangen door J. Horstman. Bij het afscheid van voorzitter Thomasson sprak Beumer de volgende woorden: "*Wij zijn veel dank*

Advendo in nieuwe uniformen 1958. Opname in het Openluchttheater. (Collectie Advendo.)

aan U verschuldigd voor alles wat U in die 35 jaar als voorzitter van onze vereniging hebt gedaan. Wij weten dat Advendo een stuk van Uw leven is geweest. Als dank voor alles, hebben wij besloten U tot Erevoorzitter te benoemen". Er werden hem enkele geschenken aangeboden namens de dirigent en alle leden.

Ook was er wisseling van de wacht betreffende het beschermheerschap van Advendo. Jarenlang had burgemeester Beusekamp deze taak op zich genomen. In 1964 verliet hij Lochem en werd hij benoemd tot burgemeester van Emmen. De nieuwe Lochemse burgemeester, Mr. H. N. C. baron van Tuyll van Serooskerken werd bereid gevonden het beschermheerschap over te nemen.

De jaren 1965, 1966 en 1967
Op 27 februari 1965 organiseerde Advendo een abonnementsconcert met medewerking van het muziekcorps der "V.m.Schutterij" uit Enschede. Verder was er een Taptoe op 30 april en de Boerenkapel behaalde een eerste prijs op een concours in Borculo, met 164 punten. Het bovengenoemde muziekcorps uit Enschede gaf op 26 november 1966 een najaarsconcert onder leiding van dirigent C. J. Langeveld met medewerking van Advendo. In dit jaar was er geen deelname aan concoursen wegens ziekte van verschillende leden, maar wel werden een acht concerten verzorgd.

Uitbreiding van de jeugdgroep en de drumband, dat waren belangrijke aandachtspunten voor Advendo in 1967. Dit was hoog nodig om het ledental van de vereniging op peil te houden. Het jaar daarvoor was Ton Kotter al gestart met een klas en hij wilde deze uitbreiden met een tweede. Het ontbrak Lochem aan een muziekschool, vandaar dat het bestuur en de dirigent wel maatregelen moesten nemen om zelf muzikanten op te leiden. Daarnaast zocht Advendo aanvulling voor de drumband. Financieel had Advendo dit jaar een meevaller. Men kreeg f 7.000.- subsidie van de gemeente Lochem voor

Land van Lochem 2003 nr. 3

Vaandeldragers van links naar rechts: Bosch-de Graaf-Bluemink-Idserda (collectie Advendo).

aanschaf van nieuwe instrumenten. Daarvan werden zeven klarinetten, een altsax en twee keizerbassen gekocht. Op de halfjaarlijkse ledenvergadering op 26 september in Hotel "De Industrie" vroeg de voorzitter de vergadering met ideeën te komen voor het vieren van het 60-jarig jubileum in 1968. Al deze goede berichten werden overschaduwd door het overlijden van twee belangrijke leden, Wim Beumkes (de tweede dirigent) en voorzitter Gerrit Nijkamp.

Op zoek naar een nieuwe voorzitter en het zestigjarig jubileum
Tijdens de jaarvergadering op 22 februari 1968 in het Volkshuis, geopend door de tweede voorzitter M. Swinkels, werd een nieuwe voorzitter gekozen: T. Merckx. In september moest er echter een nieuwe verkiezing worden gehouden, omdat Merckx naar Brabant verhuisde. De heer Beumer werd door het bestuur kandidaat gesteld en uiteindelijk met de meeste stemmen gekozen.

Op 30 maart gaf Advendo een concert in de N.H.kerk in Lochem, ten bate van de op handen zijnde restauratie van de oude kerk.

Het zestigjarige diamanten jubileum van Advendo werd op 2 november 1968 gevierd. Een dag daarvoor, op vrijdagavond werd er al begonnen met een gezellige avond voor de leden in café

Pasman. De volgende ochtend werden door het bestuur bloemen gelegd op de graven van hen die de vereniging ontvallen waren. Daarna maakte Advendo met tamboer en pijpercorps een rondgang door de stad en bracht op de markt nog enkele marsen ten gehore. Een gezamenlijke maaltijd werd gehouden in hotel "Industrie". Ook volgde de huldiging van het oudste lid van de vereniging, de heer H. Hofmeyer. Burgemeester van Tuyll van Serooskerken reikte hem een zilveren medaille uit, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. De receptie werd gehouden in hotel "De Valk", waar als ceremoniemeester de voorzitter van de supportersvereniging, G. R. Wielinga, optrad. Er waren vele sprekers, zoals de burgemeester, erevoorzitter G. Thomasson, Ton Kotter en voorzitter J. Beumer. Na de receptie volgde een feestconcert in de Schouwburg. Dit werd verzorgd door de muziekvereniging "Kunstmin" uit Gorssel en de Jagerskapel uit Glanerbrug.

Succes onder leiding van Ton Kotter

Het concours te Groenlo op 11 oktober 1969 werd een groot succes. Een eerste prijs met 110 punten en lof van de Jury gaf Advendo opnieuw het recht om deel te nemen aan het Topconcours in Arnhem. Dit werd gedenkwaardig con-

Het bestuur van Advendo in 1968. Staand van links naar rechts: H. de Vries-M. Swinkels-B.J. Thomasson-J. Lenderink-G. Thomasson. Zittend van links naar rechts: J. Horstman-Joh. Beumer-J. Lenderink. (Collectie Advendo.)

cours. Van de zeven deelnemende korpsen hadden er drie afgezegd wegens griep. Advendo had daar ook al mee te maken gehad. Desondanks oogstte de vereniging in Arnhem veel succes. Het nummer dat gespeeld moest worden was de Modale Suite van orgelvirtuoos Flor Peeters. Advendo wist beslag te leggen op een tweede plaats met 154.5 punten. Eerste was "Beek en Donk" dat 176.5 punten behaalde en ook de twee voorafgaande jaren al gewonnen had.

Het was de derde keer dat Advendo aan het Topconcours mocht deelnemen, maar voor dirigent Ton Kotter was het al de twaalfde achtereenvolgende keer dat hij met een vereniging naar een Topconcours ging en hij was bovendien de enige dirigent in Nederland, die dat gepresteerd heeft. Hij begon zijn muzikale loopbaan bij de Marinierskapel, maar werd uiteindelijk opgeleid voor dirigent van een symphonieorkest. Direct na de Tweede Wereldoorlog, in 1946, is hij in Nijmegen als dirigent begonnen, echter niet van een symphonieorkest, maar van harmonie- en fanfarekorpsen. Daarna vierde hij zijn grootste triomfen als dirigent, o.a. in Loon op Zand en later met het korps van de Verenigde Oliefabrieken in Zwijndrecht, het

Helmondse Muziekkorps en het orkest van de Kon. Ned. Gist- en Spiritusfabrieken te Delft. Dit zijn slechts enkele van de vele gezelschappen, die hij in zijn lange loopbaan als dirigent onder zijn hoede heeft gehad. Er zijn periodes geweest, waarin hij per week 1200 kilometer aflegde om de repetities van verschillende verenigingen te kunnen leiden. Dit werd uiteindelijk te veel van het goede en hij zocht het wat dichterbij huis. Behalve van Advendo was hij ook dirigent van Excelsior in Eibergen, van Soli Deo Gloria uit Enschede en van de Harmonie in Ulft. Ook was hij als leraar verbonden aan het muzieklceum te Enschede, speciaal voor de opleiding van dirigenten. En als laatste functie leidde hij jonge muzikanten op aan de muziekschool in Zutphen, nadat hij eerst bij Advendo hiermee al een begin gemaakt had.

Drie maanden na het Topconcours nam Ton Kotter ontslag als dirigent van Advendo, waar hij in 1960 begonnen was. Na enkele dirigenten op proef te hebben gehad, werd met algemene stemmen W. L. Boelens uit Malden tot nieuwe dirigent benoemd. In de dirigentloze periode was de dirigeerstok in handen van Lammert Schoemaker, wat hem uitstekend verging. Als

dank werd hij benoemd tot tweede dirigent.

Tot slot kan over het jaar 1968 worden vermeld dat op 8 oktober de eerste les werd gegeven aan het Jeugdorkest Jong Advendo onder leiding van de heren Schoemaker en Oonk.

De Boerenkapel kwam dit jaar naar huis met een eerste prijs met 402 punten en een mooie beker. Die hadden ze verdiend op een concours in Zelhem.

Wordt vervolgd.

Ton Kotter in actie tijdens het Topconcours van Advendo in Arnhem (collectie Advendo).